

Reactie op advies boetebesteding NS en ProRail

Datum: 7 november 2024

Kenmerk: IENW/BSK-2024/248873

Bijlage: Geen

Geachte vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties,

Dank voor uw advies van 10 september over de besteding van de boetegelden van NS en ProRail. Hierbij ontvangt u de reactie van IenW op uw advies.

Boete NS

Aan de hand van de aangenomen motie 23645-820 van Kamerlid Heutink (PVV) was het voorstel van IenW om de boete voor NS (€500.000) te bestemmen voor de aankoop van bodycams. U adviseert positief op dit voorstel, IenW zal de boetegelden voor dit doel bestemmen.

Hiernaast adviseert u om op verschillende stations incheckpalen te vervangen door OV-poortjes, omdat ook deze poortjes bijdragen aan de sociale veiligheid. U geeft aan dat dit zorgt voor een hogere drempel voor zwartrijders en fouten bij het in- en uitchecken voorkomt. De aangenomen motie vraagt echter om het volledige boetebedrag te besteden aan bodycams. Er is helaas dan ook geen ruimte voor andere initiatieven.

Boete ProRail

IenW heeft ProRail de kans gegeven om met een concreet voorstel te komen voor de besteding van de boete voor ProRail (€2,625 miljoen) binnen het verbeterprogramma Betrouwbaar Beter. Dit voorstel is tweeledig. Voor beide voorstellen geldt dat ProRail de initiatieven structureel met eigen middelen voortzet. ProRail heeft inmiddels voor beide initiatieven bevestigd dat dit mogelijk is.

In de adviesaanvraag werd voorgesteld een deel van de boete te besteden aan een informatieplatform en campagne rondom werkzaamheden aan het spoor. Het doel hiervan is treinreizigers en omwonenden ruim van tevoren informeren over werkzaamheden en de noodzaak daarvan. In de adviesaanvraag is ook opgenomen dat er een belangrijke rol voor het Locov voorzien is bij het opzetten van het platform en het uitrollen van de campagne. U adviseert positief op dit voorstel en geeft aan bereid te zijn mee te denken. U geeft ook aan dat de

informatiebehoefte voor omwonenden anders is dan voor reizigers en dat daar rekening mee gehouden moet worden.

Daarnaast werd voorgesteld om een ander deel te besteden aan slimme camera's ter behoeve van suïcidepreventie, om zo de veiligheid langs het spoor te verbeteren. Ook op dit voorstel adviseert u positief.

IenW zal de boete voor ProRail bestemmen voor deze twee voorstellen conform de informatie die u bij de adviesaanvraag heeft ontvangen.

Naast de twee voorstellen adviseert u om abonneementhouders van een aanvullend IC-Direct toeslagabonnement volledig te compenseren door restitutie van het abonnementsgeld toe te kennen zolang de snelheidsbeperkingen op de HSL gelden. Ook adviseert u om reizigers met terugwerkende kracht te compenseren voor 2023.

De reiziger betaalt de HSL-toeslag voor een snellere verbinding tussen Schiphol en Rotterdam en de reistijd over de HSL blijft ook met de huidige, tijdelijke snelheidsbeperking (veel) korter dan via het reguliere spoor. Als de toeslag eraf zou worden gehaald, heeft dit financiële gevolgen waar geen middelen voor beschikbaar zijn. Daarnaast zorgt de toeslag ervoor dat reizigers worden gespreid over deze twee mogelijke routes tussen Schiphol en Rotterdam. Het afschaffen van de HSL-toeslag zou ertoe leiden dat het drukker wordt in de treinen die over de HSL rijden. Hierdoor daalt de zitplaatskans en de kwaliteit van de dienstverlening neemt af. Dat is niet wenselijk. Dat vraagt om veel meer inzet van materieel en personeel op het HSL-traject, en dat leidt ook tot extra kosten.

Tot slot

Ik wil u nogmaals bedanken voor het uitgebrachte advies. U adviseert positief op de voorstellen in de adviesaanvraag. IenW zal de boetegelden voor deze voorstellen bestemmen. Het boetegeld gaat (bijna) volledig op aan de voorstellen, het is helaas dus niet mogelijk om de additionele adviezen te realiseren met deze middelen.

Hoogachtend,

DE DIRECTEUR OPENBAAR VERVOER EN SPOOR,

Ir. W.H.B. (Wino) Aarnink